

Olje- og energidepartementet v/avd. dir. Kjell Grotmol
Akersgata 59
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

SINTEF Energi AS
Postadresse:
Postboks 4761 Sluppen
7465 Trondheim
Besøksadresse:
Sem Sælends vei 11
7034 Trondheim
Sentralbord: 73597200
Direkte innvalg: 73597284
Telefaks: 73597176
energy.research@sintef.no
www.sintef.no/energi
Foretaksregister: NO 939 350 675 MVA

Deres ref.:

Vår ref.:

Prosjekt / Sak:
Prosjekt / Sak

Dato
20.06.2013

Høringsuttalelse vedr. Europaparlaments- og rådsforordning 347/2013 av 17. april 2013 om retningslinjer for transeuropeisk energinfrastruktur

Viktige norske interesser Forordningen omhandler infrastrukturprosjekter for energitransport. På dette området har Norge viktige økonomiske interesser. Norge er en betydelig eksportør av olje og gass, der mesteparten av gassen selges til EU gjennom gassrør i Nordsjøen. Norge har også betydelige vannkraftressurser som er velegnet for å regulere ut kortsiktige variasjoner. I tillegg kan vi kan bruke vannmagasinene til å lagre energi. I en europeisk sammenheng er dette en verdifull ressurs fordi en økende andel av strømproduksjonen kommer fra vind og sol. Norge har også et betydelig potensial for offshore vindkraftproduksjon, men alle disse økonomiske interesseene er betinget av en bedre utviklet europeisk energistruktur

Hensikt med forordningen

Gjennom den nye forordningen ønsker kommisjonen å få fortgang i prosessen for integrasjon av det indre markedet på energiområdet, og spesielt få et verktøy for å få gjennomført nødvendige infrastrukturprosjekter som kan bidra til innfasing av mer fornybar strømproduksjon i Europa.

Nye virkemidler

For hvert definerte geografiske fokusområde etableres en arbeidsgruppe. Disse skal prioritere mellom ulike infrastrukturprosjekter som skal foreslås av offentlige organ eller investorer. Prosjektene kan være lokalisert innad i EU, men også mot Norge. Prosjektene skal deretter implementeres, f.eks. av systemansvarlig i respektive land eller av investorene. Kostnadene skal dekkes av prisdifferanser mellom tilkoblede områder, samt av tariffer som betales av forbrukerne i de områder som oppnår fordeler av prosjektet.

EØS-relevans

Forordningen er merket med "(Text with EEA relevance)". I det følgende tar vi ikke stilling til de juridiske aspektene av dette.

Merknader spesielt ifht. elektrisk kraft

Som nevnt omhandler forordningen flere typer energi, og det er viktige aspekter som må vurderes. I det følgende fokuserer vi på aspekter ifht. elektrisk kraft spesielt.

1) Betydningen av hvilken metodikk som anvendes for kost-nytte analyser

Kostnadsfordelingen f.eks. for bygging av en ny kabel eller en annen nettførsterkning skal i prinsippet beregnes ut fra hvem som får nytte av investeringen. Dette er en ikke-observerbar størrelse som må beregnes av numeriske simuleringsmodeller. Sammenslutningen av Europeiske systemoperatører (ENTSO-E) skal publisere hvilke metoder de bruker for kost-nytte-analyse på Europeisk nivå. Dersom involverte land ikke blir enige om kostnadsfordelingen for et gitt infrastrukturprosjekt, skal sammenslutningen av Europeiske regulatorer (ACER) skal ta endelig beslutningen og pålegge nasjonale tariffer iht. dette.

Når en bruker numeriske simuleringsmodeller for å analysere kraftmarkedets utvikling, må det nødvendigvis gjøres en rekke forutsetninger mht. hvordan ulike størrelser kommer til å utvikle seg. Fra vår erfaring med utvikling og bruk av slike simuleringsmodeller vet vi også at et tiltaks påvirkning på ulike aktørers økonomi (produsenter vs. konsumenter, eller mellom land), er meget sensitiv både ifht. beregningsmetodikk og hvilke forutsetninger en legger til grunn. Det vil derfor være hensiktsmessig, og i norske interesser, at infrastrukturprosjekter som har betydelig innflytelse for det nordiske kraftmarkedet fortrinnsvis analyseres med modeller som er utviklet spesielt for dette markedet.

2) Viktig at Norge deltar aktivt i prosjektutvikling tilknyttet Nordsjøen

Nordsjøen er den første av fire prioriterte korridorer som spesifiseres for overføring av elektrisk kraft (se vedlegg 1). I beskrivende tekst nevnes både offshore vindkraft og energilagring ("storage"). Utviklingen av Nordsjønett har betydning for Norges rolle som balanseleverandør, og for tilknytning av norske ressurser for offshore vindkraft. Norge bør derfor, f.eks. gjennom Statnett, sikre seg innflytelse gjennom deltakelse i arbeidsgrupper som berører Norge og Norden spesielt, for derigjennom å påvirke prioriteringer mellom ulike tiltak, evt. forutsetninger for å beregne en slik prioritering.

Norge bør også sikres medinnflytelse ifht. fordeling av kostnader som berører norske forbrukere, enten ved at NVE tas opp som fullverdig medlem i ACER, eller ved at norske myndighetsorganer får bilateral medbestemmelse for tilfeller som angår Norge.

3) Viktig å videreutvikle nettpolitisk praksis slik at vi kan nyte godt av en mer velutviklet transeuropeisk energistruktur

I den nylig vedtatte Nettmeldingen (Meld.St 14 2011-2012), er det skissert flere grep som sammenfaller med de nye retningslinjene for transeuropeisk energiinfrastruktur. Det er vedtatt bl.a. innføring av konseptvalgutredninger i planfasen med ekstern kvalitetssikring som så avklares politisk. På flere felt kan dette sammenlignes med fokuset for forordningens kapittel 3 om konsesjonsprosess og offentlig deltakelse knyttet til prosjekt av felles interesse - PCI.

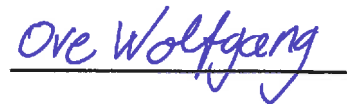
EU vil prioritere spesielt viktige prosjektområder – inkludert Nordsjøen. Norge bør tilsvarende prioritere nettførsterkning slik at det kan tilpasses de prosjekt av felles interesse som besluttes gjennomført. Videre er det viktig at man videreutvikler konsesjonspraksis slik den er skissert i Nettmeldingen slik at vi får etablert effektive og forutsigbare beslutningsprosesser. I denne sammenheng vil vi peke på de grep som EU nå gjør knyttet til åpenhet og offentlig deltakelse. Man ønsker styrket forutsigbarhet spesielt

knyttet til håndtering av miljøkonsekvensanalyser. Dette knyttes også til tidsfrister for gjennomføring av plan- og konsesjonsprosesser. Vi ber departementet vurdere om vi bør innføre tilsvarende frister for å sikre god framdrift i norsk energiinfrastruktur.

Med vennlig hilsen
SINTEF Energi AS

Inge R. Gran
Administrerende direktør

Ove Wolfgang
Forsker

Audun Ruud
Forsker